

Az utas rendel, majd fizetés helyett fegyvert ránt

Taxisok életveszélyben

Móttó: Az élet tele van kalandokkal, ettől oly változatos, csak egyre kell nagyon vigyázni: meg kell tanulni mindezeket túlélni!

Veszélyes szakma a taxizás. Ezt a mára már unos-untalanszor elhangzott megállapítást mindenki ismeri és tudja, csak hogy amikor valamelyik taxis közvetlen életveszélybe kerül, attól kezdve érzi igazán e kijelentés súlyát. Márpedig változó világunkban egyre többször hallani a bűnügyi híradásokból a taxisok elleni támadásról. Amikor hetente dobnak kézigránátot vagy lőnek sorozatot egy egy vendéglátóhelyre, amikor egy-egy figyelmeztetést az vilálg már nem képes másként rendezni, csak gyilkosságokkal, akkor az éjszakában dolgozó taxisok sincsenek biztonságban. Aki sokat lát és sokat tud, az azért félhet, aki valamilyen „simlis” üzletben válik partnerre, az azért tarthat, és vannak olyan esetek is, amelyek egyik kategóriába sem tartoznak. A három majom jut erről az eszembe, amelyek se nem látnak, se nem hallanak, se nem beszélnek. De nem ez lehet a megoldás, még akkor sem, ha szinte mindenki tisztában van vele, hogy az igazán zsíros helyek és üzletek, egészen más alapokon és elveken nyugodva, már régen, jó előre le lettek osztva a taxisberkekben. A veszély mégis önmagában a szakmában vagy a hivatásban rejlik. A márciusi bűnügyi krónikából ezekből tallóztunk.

Pénz és kocsi kellett a csajozáshoz és szórakozáshoz

Március hatodikán késő este, a Főtaxi AEF-637 forgalmi rendszámú Ladája a XVIII. kerületben vett föl két fiatalembert. Az egyikük az anyósülésre ugrott be, míg a társ a hátsó részen helyezte magát kényelembe. Úti célnak megadták Szigetszentmiklóst, s már gördült is a „kockás autó”. A két fiatal jól érezte magát, s úgy döntöttek, mégsem mennek haza, hanem szereznek egy kocsit, majd azzal elmennek csajozni, egy jót szórakozni. Végül is éjjel fél tizenegy még nem késő a szórakozáshoz. Ha van kocsi, no meg pénz, a többi már csak idő kérdése. Ezek a gondolatok járhattak a fiúk fejében, s amikor a lakihegyi út-

elágazáshoz értek, a hátul ülő fiú a sofőr fejéhez nyomta a fegyvert és felszólította: Azonnal álljon meg!

A meglepődött sofőr – fegyverrel a tarkóján – nem tehetett mást, mint hogy engedelmkedett alkalmi utasainak. Szép nyugodtan kiszálltak a kocsiból és a személynélküli kisparosnak elvették a bórdzsekijét, majd kiforgatták a pénztárcáját. Abban azonban mindössze két és fél ezer forint volt, ami igencsak kevésnek tűnt a tervezett mulatozáshoz. A taxist a földre kényszerítették majd a fegyveres beugrott a kocsiba, s már száguldottak is a Ladával az éjszakába.

A 31 éves P. Zoltán nem tudott mit tenni, mint hogy a rendőrségen megtette feljelentését az ismeretlen tettesek ellen. Megjegyezte utasait és ruházatukat, majd grafikai rajzok alapján megkezdtek a fiatalok és a taxi körözését. Ez utóbbi sikerrel járt, mert a bűncselekményt követő másodnapon Csepelen megtalálták a magára hagyott autót, de az elkövetőkről továbbra sem érkezett semmilyen értékelhető információ. A nyomozás sikere érdekében a szigetszentmiklói rendőrkapitány százezer forint jutalmat tűzött ki a nyomravezetőnek, de hosszú heteken keresztül ez sem segítette a nyomozást. Lapzártánkkor a körözés még él, a fegyveres rablók után nagy erővel nyomoz a rendőrség.

Vakmerőség vagy bátorság?

Március kilencedikén – a reggeli órában – a főváros XI. kerületében a Gellért Szálló előtt várakozó taxihoz lépett oda egy 35 éves mezőkeresztesi férfi. Először Érdre vitette magát, majd onnan Martonvásárra irányította a gépkocsit, amelynek vezetője nem foghatott gyanút, mert a nagy összegű fuvar ellenére nem kért sem előleget, sem viteldíjat. Békésen haladtak az úton, amikor a célállomást előtt – a kedves utas –, egy forgópisztolyt rántott s kirabolta szállítóját. A taxisnak kiforgatta a tárcáját, elvett belőle 19 ezer forintot és az erdő rész felé elmenekült. Az áldozatnak szerencséje volt annyi lélekjelenléte, hogy rádiótelefonján értesítette a helyi rendőrséget a történetekről és még nagyobb szerencséjére egy másik bűncselekmény miatt jelentős rendőri erő volt összehívva pont e területen. A kiraboló férfi támadója nyomába

eredt, a rendőrök pedig fogadták az üldözött és üldözöttet. Így szinte a gárdonyi rendőrkapitányság járőreinek karjaiba rohant a többzresz fizetetlen számlát maga mögött hagyó férfi. A rendőrök azonnal őrizetbe vették G. Cs. A.-t, akinél megtalálták az elrabolt pénzt csakúgy, mint a forgópisztolyt, amiről a szakértők megállapították, hogy ugyan „csak” riasztópisztoly, de külső formájában és megjelenésében teljesen megegyezik egy éles lőfegyverrel, így akire ráfogják, az első ránézésre nem tudja megállapítani, hogy éles vagy riasztófegyverrel van-e dolga.

A veszélyhelyzet végül szerencsésen megoldódott, hiszen a taxis visszakapta értékeit, s ő maga sem sérült meg a támadáskor. A rendőrök pedig még vizsgálják az ügy részleteit majd vádat emelnek a rabló ellen.

Fegyveres rabló a motorháztetőn

Ami március 25-én – pár perccel éjfél előtt történt – Hatvanban, az már már a mozi filmvásznán megszokott krimibe illő jelenttel felért. A 26 éves J. Á. vécsi fiatalember elhatározta, hogy Budapestre viteti magát taxival. Nem tett mást, mint hogy a droszton álló egyik kocsiba beült, s az indulásra kész sofőrnek bementa a címet. A vidéki taxis nyilván bizalmatlanabb lehetett, mint a korábbi esetekben említett társai, mert előre kérte a viteldíjat, mondván ez egy többzresz fuvar lesz és nem akar hoppon maradni. Az utas előbb próbálta meggyőzni a fuvarozót, hogy ne akadékoskodjon már, hiszen annyi pénze van, amennyit csak akar, de induljon. A sofőr csak nem mozdult, mire az utas elővette pisztolyát és azonnali indulásra szólította föl – az ekkor már igencsak – gyanakodó vállalkozót. A taxisofőr a fegyver láttán kiugrott saját autójából, hátra hagyva az indítókulcsot és teljes bevételét és menedéket társa kocsijában talált. A begőzölt utas azonban észrevette és utána ment. A bájba jutott férfinak szerencséje volt, mert mire a pisztollyal hadonászó férfi a búvóhelyére lelt, visszatért saját kocsijába – majd ahogyan a filmekben látni szoktuk –, padlógázzal elindult. Hogy az élet forgatókönyve hitelesebb legyen, a fővárosba igyekvő utas ráugrott a menekülő kocsi motorháztetőjére és így próbálta megállásra készíteni az ekkor már ideges gépkocsivezetőt.

Ahogy az ilyen helyzetekben lenni szokott, a sofőr különféle kanyarmanőverekkel megpróbálta a veszélyes utasát elhagyni, ami végül csak sikerült, s a taxis meg sem állt a rendőrségig. A jelenetek több tanúja is volt, s talán ez is közrejátszott abban, hogy a kiérkező rendőrök még hajnalban elfogták és őrizetbe vették az erőszakos utazót.

A szakértők itt is megvizsgálták a megfélemlítéshez használt fegyvert, ami ugyan csak riasztópisztoly volt. A nyomozhatóság zsarolás miatt indított eljárást J. Á. ellen, akit bíróság előzetes letartóztatásba helyezett. A vizsgálat alatt az is kiderült, hogy J. Á.-nak nem ez az első autós ügye, hiszen jármű önkényes elvétele miatt eljárás folyik ellene a Budai Központi Kerületi Bíróságon is.

Utószó

A történeteknek vannak tanulságai, csak nem mindegy, hogy ki mit olvas ki belőle. Most ugyan bátornak és elszántnak nevezhető az a sofőr, aki támadóját követve juttatta azt rendőrkézre, de mi történt volna, ha a megvadított rabló éles fegyveréből tüzet nyit? Ugyanakkor érthető a taxis reakciója is, aki napi bevételét féltve üldözte korábbi utasát. Mi a megoldás? Vagy ezután együtt kell élni a taxisnak a halálfelellemmel, és úgy kell megválasztania utaskörét, hogy az százszázalékos biztonságot nyújtson számára? Ilyen nincs. Úgy tűnik, nincsenek meg azok a szankciók, amelyek kiemelt védelem alá helyeznék a taxisokat. Persze attól még, hogy a taxis közfeladatot ellátó személy és esetleg fegyvervi-

selésre jogosulttá válik, még nem biztos, hogy nagyobb biztonságban lesz, mint most. Belegondolni is rossz, hogy azért támadhatnának meg egy szállító kisiparost, mert tudva tudják, hogy fegyvere lehet. Megint rémes még csak belegondolni is, hogy egy-egy fegyveres konfliktusnál a taxis is elkezdjen tüzelni és kisebb-nagyobb fegyvercsörték alakuljanak országszerte, aminek számos vértlen járókelő is áldoztává válhatna, nemcsak az összetűzők. Igazából nincs megoldás. A közbiztonság napjainkra olyan szintre süllyedt, amiben nem lehet bízni. Javulás e területen sem várható, úgyhogy valóban a mottóban megfogalmazott módon lehet ezt csak elviselni: úgy, hogy az ember megpróbálja mindezt túlélni.

Cash

Tehetetlen a Fogyasztóvédelem

Tisztelt Ipartestület!

A mellékelt számla szerint (2300 Ft. – *A szerk.*) 1995. 12. 12-én a számlán feltüntetett taxival utaztam a Népstadion metróálmástól a Budafoki út 107-109. címre

Mivel személyautóval számtalanszor megtettem ezt az utat, tudom, hogy a távolság nem több 9 km-nél. A forgalmi viszonyok átlagosak voltak, nem volt különösebb fennakadás, így a menetidő kb. 20-25 perc volt. Két alkalommal taxival is mentem pont ezen az útvonalon, és egyik alkalommal 1300, másik alkalommal 1000 Ft volt a tarifa.

Mikor szóvá tettem, hogy a fizetendő összeget soknak tartom, a vezető csak annyit mondott, hogy mi is drágábbak vagyunk. (Aznap du. fizettem 1000 Ft-ot a visszaútéért. Megjegyzem még, hogy a viteldíj kijelzője mellett egy 4-es számjegy világított, talán ezért volt ilyen magas a díj.)

Az ilyen esetek megszüntetése, azt hiszem, Önöknek is érdeke.

Hangsúlyozom, hogy levelem írásában nem az vezet, hogy a túlzott viteldíj visszatérítését kérem.

Kérem, tájékoztatásukat, hogy hasonló esetben kihez lehet fordulni, hogy a vitás esetet lehetőleg a helyszínen bírálja el.

Válaszukat várom.

Üdvözlettel

Bán Péter, Bp.

Budapesti Taxisok Ipartestülete

1191 Budapest, Attila u. 49-53.

Tel.: 282-9887, Fax: 280-7196

Bán Péter

Budapest

Tisztelt Uram!

Panaszlevelét illetékességéből a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség (1055 Bp. Városház u. 9-11.) továbbítottuk intézkedés végett.

A levélben jelzett adatoknak megfelelő gépkocsi a Budapesti Taxisok Ipartestületének nyilvántartásában nem szerepel.

A Budapesti Taxisok Ipartestülete egyéni, szakmai érdekképviselő, sem hatósági jogkörrel, sem központi nyilván-

tartással nem rendelkezik, panaszügyekben eljárni nem tud.

Budapest, 1995. december 16.

Üdvözlettel:

Kellner Ferenc, titkár

FOGYASZTÓVÉDELMI FŐFELÜGYELŐSÉG

Budapest Fővárosi Felügyelősége

1088 Budapest, József krt. 6.

Levélcím: 1428 Budapest, Pf.: 20

Telefon: 210-0373, Telefax: 133-1753

Tisztelt Kellner Ferenc titkár!

Mellékelten megküldöm Bán Péter, budapesti lakos panaszbejelentésre írt válaszlevelünk másolatát.

Budapest, 1996. 03. 06.

Tóth Istvánné, igazgató

Tisztelt ügyfelünk!

Sz. Zs. személyszállító vállalkozó ellen a Budapesti Taxisok Ipartestületének megküldött – illetékességéből hozzánk továbbított – panaszbejelentését kivizsgáltuk, s a következőket állapítottuk meg:

Sz. Zs. a tárgyalás során bemutatta a kifogásolt fuvardíjról kiállított készpénzfizetési számlatömbben lévő másolatához csatolt taxaméternyugtát. A taxaméternyugtáról megállapítottuk, hogy az az adóigazgatási azonosításra alkalmas nyugtaadását biztosító pénztárgép és taxaméter alkalmazásáról szóló 6/1993./11.9./ PM számú rendelet által előírt feltételeknek megfelel, tehát szabályos. A taxaméternyugtán szereplő tarifa adatai megegyeznek az Országos Mérésügyi Hivatal által kiadott taxaméter-hitelesítő okmányon feltüntetett tarifa adataival. Fentiek alapján tehát Ön a tényleges fuvardíjat fizette, megkárosítás nem történt.

A jövőre nézve tanácsoljuk, hogy a taxis szolgáltatás igénybevétele előtt célszerű tisztázni a fuvardíj tarifáját, összegszerűségét és csak az elfogadható ajánlatot nyújtó taxi szolgáltatását igénybe venni.

Budapest, 1996. 03. 06.

Tóth Istvánné, igazgató